

Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.

Z dniem 1. stycznia 2009 na terenie Unii Europejskiej weszło w życie Rozporządzenie (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.

Nowo wprowadzona procedura stanowi interesującą alternatywę dla istniejących postępowań przewidzianych w prawie poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej. Nie uchyla ona i nie ogranicza procedur cywilnych obowiązujących dotychczas państwach członkowskich. W dalszym ciągu obowiązują również możliwości dochodzenia wierzytelności w innym trybie, np. w ramach pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.

Zgodnie z Art. 2 rozporządzenia, drobne roszczenia to sprawy w których wartość przedmiotu sporu, z wyłączeniem wszystkich odsetek, wydatków i nakładów, nie przekracza 2000 EUR (w momencie wpłynięcia formularza pozwu do właściwego sądu).

Rozporządzenie ma na celu uproszczenie i przyspieszenie postępowania spornego dotyczącego drobnych roszczeń w sprawach transgranicznych oraz służy obniżeniu kosztów.

Rozporządzenie nie ma zastosowania do spraw dotyczących:

- stanu cywilnego, zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych oraz przedstawicielstwa ustawowego osób fizycznych
- praw majątkowych wynikających ze stosunków małżeńskich, testamentów i dziedziczenia oraz obowiązków alimentacyjnych
- postępowań upadłościowych, postępowań związanych z likwidacją niewypłacalnych spółek lub innych osób prawnych, postępowań układowych oraz innych analogicznych postępowań;
- ubezpieczeń społecznych
- sądownictwa polubownego
- prawa pracy
- najmu lub dzierżawy nieruchomości, z wyłączeniem powództw dotyczących roszczeń pieniężnych
- naruszenia prywatności i dóbr osobistych, w tym zniesławienia.

Orzeczenia wydane w trybie tej procedury są uznawane i wykonywane w każdym państwie członkowskim UE (za wyjątkiem Królestwa Danii) bez konieczności dodatkowego stwierdzenia wykonalności oraz bez możliwości sprzeciwienia się co do jego uznania.

W prawie niemieckim europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń zostało uregulowane w nowym rozdziale 6 księgi 11 w § 1097 -1109 niemieckiego kodeksu postępowania cywilnego (ZPO). Uregulowane zostały kwestie postępowania na podstawie rozporządzenia, w szczególności nowy rodzaj postępowania w przypadku gdy sąd nie otrzyma odpowiedzi od strony pozwanej w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 3 rozporządzenia. W § 1107 ZPO zawarte zostało postanowienie rozporządzenia dotyczące egzekucji na terenie Niemiec bez konieczności przeprowadzania dodatkowych postępowań.

W polskim systemie cywilnego prawa procesowego europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń uregulowane zostało w KPC jako nowe postępowanie odrębne. Regulację dostosowującą prawo polskie do prawa wspólnotowego w tym zakresie (Rozdział II – „Europejskie postępowanie w sprawach drobnych”) zamieszczono w Dziale VII w Części pierwszej Księgi pierwszej Tytułu VII KPC zatytułowanym „Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych”, łącząc ją w owym dziale z kodeksową regulacją europejskiego postępowania nakazowego. Dano tym samym wyraz głównej przesłance wszczęcia obu tych postępowań jakim jest wymóg transgranicznego charakteru sprawy.

Co istotne, na gruncie prawa polskiego europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń jest nie tylko alternatywne, ale również autonomiczne wobec innych postępowań odrębnych. W myśl art. 505(21) § 2 KPC w sprawie rozpoznawanej w tym postępowaniu nie stosuje się przepisów o innych postępowaniach odrębnych.

Postępowanie według nowej procedury

Pierwszym krokiem jest złożenie odpowiedniego wniosku na udostępnionym przez prawodawcę jednolitym dla wszystkich państw formularzu pozwu, będącym załącznikiem do rozporządzenia. Pozew powinien zawierać konieczne szczegóły sprawy oraz określenie żądanej sumy pieniężnej. Formularz pozwu należy złożyć drogą właściwą dla państwa, w którym sprawa ma być prowadzona. Uruchomienie procedury nie wymaga udziału profesjonalnego prawnika (brak przymusu adwokackiego/radcowskiego), a możliwość posłużenia się formularzem ułatwia dokonanie tej czynności.

Gdyby przedmiot sporu wykraczał poza zakres rozporządzenia, wnioskodawca będzie miał możliwość wycofania sprawy albo zostanie ona poprowadzona stosownie do procedury obowiązującej dla tego rodzaju spraw w danym państwie.

Rozporządzenie umożliwia korektę lub uzupełnienie formularza pozwu na Formularzu B stanowiącym załącznik rozporządzenia. Gdy tylko sąd otrzyma odpowiednio wypełniony formularz zgłoszenia roszczenia, przesyła pozwanemu formularz odpowiedzi wraz z kopią dokumentacji sprawy, w terminie 14 dni, pocztą, pismem za potwierdzeniem odbioru.

Pozwany powinien przesłać swoją odpowiedź na wypełnionym formularzu, w terminie 30 dni od daty jego otrzymania. Kopia tej odpowiedzi powinna być przekazana następnie przez sąd powodowi w ciągu 14 dni od jej otrzymania, wraz z dokumentacją. Ponadto, istnieje możliwość zgłoszenia w tym samym trybie i na tych samych zasadach powództwa wzajemnego.

Na wydanie wyroku sąd ma 30 dni od otrzymania odpowiedzi od pozwanego (albo od powoda, jeśli pozwany zgłosił roszczenie wzajemne). Przed wydaniem orzeczenia sąd może stawiać dodatkowe pytania celem uzyskania dodatkowych informacji albo zdecydować o przeprowadzeniu dowodów w sprawie lub też o wezwaniu stron na przesłuchanie.

Sąd może zarządzić rozprawę, która może się odbyć w drodze konferencji wideo lub za pośrednictwem innych środków łączności, jeżeli pozwalają na to środki techniczne. W przypadku przeprowadzenia postępowania dowodowego odbywa się ono na podstawie przepisów obowiązujących w państwie położenia sądu z zastrzeżeniem art. 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia. Zgodnie z nimi sąd wybiera najprostsze i najmniej kłopotliwe sposoby prowadzenia postępowania dowodowego, a dowód z opinii biegłych lub z zeznań ustnych dopuszcza tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do wydania orzeczenia.

W przypadku przeprowadzenia rozprawy lub żądania dodatkowych informacji, orzeczenie jest wydawane w terminie 30 dni od dnia zamknięcia rozprawy albo od otrzymania wszystkich niezbędnych do wydania orzeczenia informacji.

Sąd wydaje orzeczenie nawet jeśli strony nie odpowiedzą na czas na doręczone im pisma.

Jak o tym wyżej wspomniano, orzeczenie wydane w jednym państwie członkowskim w ramach europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń jest uznawane i wykonywane w innym państwie członkowskim bez potrzeby stwierdzenia wykonalności oraz bez możliwości sprzeciwienia się co do jego uznania.

Na wniosek jednej ze stron sąd lub trybunał wydaje zaświadczenie dotyczące orzeczenia w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, używając do tego odpowiedniego formularza, bez dodatkowych opłat.

Dalszych informacji i porad prawnych chętnie udzieli Państwu pani mecenas Anna Hinkel, LL.M. z Kancelarii Goldenstein & Partner.

Goldenstein & Partner
www.ra-goldenstein.de